

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра теорії культури і філософії науки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан
філософського факультету

Іван КАРПЕНКО

“ _____ ” _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РЕЛІГІЙНІ ВЧЕННЯ В КУЛЬТУРІ СХОДУ І ЗАХОДУ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ **перший (бакалавр)** _____
галузь знань _____ 03 Гуманітарні науки _____
(шифр і назва)
спеціальність _____ 034 Культурологія _____
(шифр і назва)
освітня програма _Культурологія _____
(шифр і назва)
вид дисципліни _____ обов’язкова _____
(обов’язкова / за вибором)
факультет _____ філософський _____

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою
філософського факультету

“24” червня 2023 року, протокол № 5

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доктор філософ. наук, доцент,
професор кафедри теорії культури і філософії науки Петренко Д.В.

Програму схвалено на засіданні кафедри на засіданні кафедри теорії
культури і філософії науки філософського факультету

Протокол від “ 19 ” травня 2023 року № 12

Завідувач кафедри теорії культури і філософії науки

_____ Дмитрій
ПЕТРЕНКО

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Культурологія»

Гарант освітньо-професійної програми
«Культурологія»

_____ Ігор БІЛЕЦЬКИЙ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією філософського
факультету

Протокол від “ 15” червня 2023 року № 10

Голова методичної комісії філософського факультету

_____ Сергій ГОЛІКОВ

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Релігійні вчення Сходу і Заходу» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

Бакалавра

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузь знань _____ 03 Гуманітарні науки _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ 034 Культурологія _____
(шифр і назва)

освітня програма _Культурологія _____
(шифр і назва)

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – ознайомлення студентів-культурологів з основними уявленнями і категоріями містики й окультизму, а також окремих езотеричних вчень від античності і до початку ХХ століття.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є

- розгляд і аналіз того, що таке релігія, міф, містика, магія, окультизм;
- аналіз зазначених проблем у контексті психоаналізу, трансперсональної психології, антропології та культурології;
- розгляд релігії, містики, магії в культурах Європи, Індії та Китаю;
- розгляд таких езотеричних мистецтв як астрологія, хіромантия, алхімія тощо;
- місце зазначених практик і мистецтв у загальній культурі західної та інших цивілізацій.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Нормативна / за вибором	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	
Семестр	
2-(8)-й	
Лекції	
20 год.	
Практичні, семінарські заняття	
20 год.	
Лабораторні заняття	
0 год.	
Самостійна робота	
80 год.	
Індивідуальні завдання	
0 год.	

- 1.5. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:
- знання про роль релігійних вчень у культурі Сходу і Заходу;
 - спроможність до культурологічного дослідження, опису та класифікації артефактів, за допомогою методології психоаналізу, трансперсональної психології, антропології та культурології
 - спроможність до систематизації та класифікації знань з теорії та історії культури, написання культурологічних текстів;
 - випускник продемонстрував здатність використовувати професійно-профільовані знання,
 - здатність використовувати знання, уміння і практичні навички в галузі культурології, теорії та філософії культури, історії культури, етики, естетики, культурної антропології та суміжних гуманітарних галузей знання при проведенні культурологічних досліджень.

2. Виклад змісту навчальної дисципліни

Тема I. Містика, окультизм і сучасна наука.

Що таке містика, окультизм і магія. Містика і релігія, містика і наука. Окультизм і наука, окультизм і релігія. Місце містики, окультизму і магії в культурі. Людина й суспільство з точки зору містичного світосприйняття й «окультних наук».

Містика й окультизм з позицій сучасної науки. Трансперсональна психологія і психоаналіз про містику й окультизм. Містика і вчення про архетипи. Концепція спектру свідомості К. Уїлбера. Проблема укладання таксономії психологічних, містичних й окультних вчень.

Тема II. Містика й окультизм у добу античності.

Давньогрецька релігія й місце у ній містики. Єгипетські й еллінські містерії як прояв античного містицизму. Вплив давньоєгипетських містики й окультизму на давньогрецьку філософію. Містика Піфагорійської школи і її вплив на античну філософію і науку. Містичні аспекти філософії Парменіда.

Містичні аспекти платонізму й неоплатонізму. Паралелі між вченнями Плотіна, Ямбліха, Прокла та інш. і філософією Веданти, а також сучасною трансперсональною психологією. Феномен теургії в античній філософії. Вплив східних релігій на античну містику, магію й окультизм. Виникнення гностицизму.

Тема III. Гностицизм і містичні вчення античності і середньовіччя.

Гностицизм як світоглядний і культурний феномен доби Пізньої Римської імперії. Основні системи гностичної думки: християнський і язичницький гностицизм. Основні категорії гностичної філософії і світогляду. Симон Волхв, Маркіон, Валентин та їх вчення. «Гімн Перлині» і «Поймандр» Гермеса Трисмегіста. Герметизм. Вчення пророка Мані і його спадкоємців. Гностицизм і антична філософія.

Гностичні вчення і секти у часи середньовіччя. Катари й «альбігонійська ересь». Езотеричне християнство і його легенди. Християнські ересі і середньовічна езотерика. Каббала. Вчення Розенкрейцерів.

Тема IV. Астрологія вчора і сьогодні.

Проблема виникнення астрології, основні етапи розвитку західної астрології. Основні поняття і категорії астрології: зодіак, натальна карта, знаки, доми, планети, аспекти тощо. Види і напрямки астрології: натальна, сідеральна, мундальна, солярна, транзитивна тощо. Астрологічні міфи Заходу і Сходу. Астрологія з точки зору науки і філософії.

Хіромантія як двійник астрології і як незалежна окультна наука.

Східна (китайська) астрологія. «Китайський зодіак» і його знаки. Даоська астрологія.

Тема V. Містичні й окультні вчення Індії.

Тотожність Атмана й Брахмана як висхідний пункт індійського містицизму. Веданта як квінтесенція індійського містицизму. Йога як практика індійського містицизму. Основні категорії індійської йоги: раджас, сатвас, тамас, тапас, прана, кундаліні, чакри тощо. Людина з точки зору йоги. Напрямки йоги. Его й ахамкара. Боги як архетипи.

Тантра, аскетизм, агхора. Буддизм і буддійська езотерика. Карма, мокша, нірвана. Спроба синтезу індійської містики і західної науки у неоведантизмі.

Тема VI. Містика Китаю.

Організмизм традиційного китайського світогляду. Дао як ключовий концепт китайської культури (включаючи містицизм). Дао в основних філософських вченнях Китаю. Містичні аспекти первісного конфуціанства. Містичні аспекти неоконфуціанства.

Містична теорія й магичні практики даосизму. Ци і цигун. Геомантия і феншуй. Пошуки безсмертя і доктрина реінкарнації. Китайські бойові мистецтва: езотеричний аспект. Дзен-буддизм.

Тема VII. Алхімія західна і східна.

Основні принципи і категорії даоської алхімії. Практика вирощування безсмертного дитяти в даоській алхімії. Вчення про безсмертних і його застосування в алхімії. Даоська алхімія і пошуки просвітління. Даоська алхімія і повсякденне життя.

Основні джерела і принципи західної алхімії. Філософський камінь і золото: езотеричний і екзотеричний аспекти. Європейська алхімія і середньовічна культура.

Тема VIII. Синтетичні вчення XX століття.

Philosophia perennis про єдність містичних вчень людства. Пошуки «реального» синтезу духовних вчень Сходу і Заходу у XIX столітті. Рамакрішна і місія Вівекананди. Теософське товариство і неоведантизм. Психоаналіз і містичні вчення Сходу: паралелі й можливості синтезу.

Синтетичні і нео-східні містичні вчення в культурі XX століття. Бахаїзм, рейкі, фалуньгун, крішнаїзм тощо.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви роздів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
л		п	інд	с/р	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Містика, окультизм і сучасна наука.	9	2	2		8
Тема 2. Містика й окультизм у добу античності.	9	2	2		8
Тема 3. Гностицизм античності і середньовіччя.	9	2	2		8
Тема 4. Астрологія вчора і сьогодні.	9	2	2		8
Тема 5. Містичні й окультні вчення Індії.	9	2	2		8
Тема 6. Містика Китаю.	13	2	2		10
Тема 7. Алхімія західна і східна.	16	4	4		15
Тема 8. Синтетичні вчення XX століття.	16	4	4		15
Разом 1	90	20	20		80

<i>Усього годин</i>	90	20	20		80
---------------------	----	----	----	--	----

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Містика, окультизм і сучасна наука.	2
2	Містика й окультизм у добу античності.	2
3	Гностицизм античності і середньовіччя.	2
4	Астрологія вчора і сьогодні.	2
5	Містичні й окультні вчення Індії.	2
6	Містика Китаю.	2
7	Алхімія західна і східна.	4
8	Синтетичні вчення XX століття.	4
	Разом	20

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Містика, окультизм і сучасна наука.	2
2	Містика й окультизм у добу античності.	2
3	Гностицизм античності і середньовіччя.	2
4	Астрологія вчора і сьогодні.	2
5	Містичні й окультні вчення Індії.	2
6	Містика Китаю.	2
7	Алхімія західна і східна.	4
8	Синтетичні вчення XX століття.	4
	Разом	20

6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Не передбачається.

7. Методи контролю

Поточний контроль

- Оцінка знань студентів за контрольними програмними питаннями поточної та попередніх тем.

- Оцінка за виконання практичних завдань

Підсумковий контроль (іспит)

Перевірка розуміння студентами теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатність творчо використовувати накопиченні знання та вміння.

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота								Усього за практику	Іспит	Усього
T.1	T.2.	T.3	T.4	T5	T.6	T.7	T.8			
7	8	7	8	7	8	7	8	60	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	П'ятирівнева шкала оцінювання
100-90	Відмінно
89-70	Добре
69-50	Задовільно
40-0	Незадовільно

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ.

Поточний контроль

- Оцінка знань студентів за контрольними програмними питаннями поточної та попередніх тем.
- Оцінка за виконання практичних завдань
- Експрес-тестування за ключовими аспектами тем курсу.

Підсумковий контроль (залік)

Перевірка розуміння студентами теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатність творчо використовувати накопиченні знання та вміння.

Участь у семінарських заняттях (максимум 60 балів за 8 виступів):

Виступ з доповіддю

7-8 балів:

- виступ студента побудовано послідовно, системно, логічно;
- питання висвітлено всебічно та з урахуванням різних точок зору;
- під час виступів студент виявив глибоке знання змісту питання, вільно оперування філософськими термінами;
- відповіді повністю репрезентують додаткові питання, опираючись на вітчизняну та іноземну фахову літературу;

6 балів:

- виступ студента побудовано в цілому послідовно та логічно;
- питання висвітлено всебічно та у співставленні з основними точками зору;
- під час виступів студент виявив в цілому знання змісту питання, вільне оперування філософськими термінами;
- відповіді достатньо репрезентують додаткові питання, опираючись на вітчизняну та іноземну фахову літературу;

5 балів:

- виступ студента побудовано в цілому послідовно;
- питання достатньо висвітлено та у співставленні з окремими точками зору;
- під час виступів студент виявив певне знання змісту питання, оперування філософськими термінами;
- відповіді на додаткові питання не є повними, посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу не завжди точні, мають похибки;

3-4 бали:

- виступ студента побудовано не завжди послідовно;
- питання достатньо висвітлено, проте відсутнє співставлення різних точками зору;
- під час виступів студент виявив фрагментарне знання змісту питання, оперування філософськими термінами викликало труднощі;
- відповіді на додаткові питання потребують уточнення, конкретизації, посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу майже відсутні;

1 -2 бали:

- виступ студента побудовано здебільшого стихійно;
- питання недостатньо висвітлено, відсутнє співставлення різних точками зору;
- під час виступів студент виявив роздуми про зміст питання, оперування філософськими термінами викликало значні труднощі;
- відповіді розпливчаті та виходять за межі додаткових питання, посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу відсутні;

0 балів: студент не підготував та не виступив з доповіддю.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (заліку).

Підсумкова робота (залік) складається з 2 питань, які мають на меті

перевірити рівень знань студентів з дисципліни «Релігійні вчення в культурі Сходу і Заходу»

Відповіді студента на кожне питання максимально оцінюється як 40 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

40 - 32 балів:

- студент продемонстрував глибоке знання змісту екзаменаційного питання, вільне оперування філософськими категоріями, провів глибокий філософський аналіз означеної проблеми;
- глибоко і всебічно висвітлені знання з історії культури, основних положень теоретичних першоджерел та рекомендованої літератури;
- відповідь повністю репрезентує певну проблему, опираючись на вітчизняну та іноземну фахову літературу;
- здійснено аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики, представлено самостійне та обґрунтоване бачення її сутності як творче переосмислення набутих знань;
- відповідь побудована лаконічно, чітко, логічно та послідовно з формулюванням власних висновків;
- відповідь містить співставлення різних підходів до вирішення певної проблеми, критичний їх аналіз;
- відповідь написана грамотно та демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

30- 24 балів:

- студент продемонстрував знання змісту екзаменаційного питання, оперування основними філософськими категоріями, аргументовано виклав означену проблему;
- в цілому висвітлено знання з історії культури, основних положень теоретичних першоджерел, візуальних матеріалів та рекомендованої літератури, проте допущені незначні помилки та окремі неточності у формулюваннях;
- відповідь репрезентує певну проблему, але посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу не є достатніми;
- здійснено аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики, представлено самостійне бачення її сутності;
- відповідь побудована лаконічно та послідовно, проте допущені певні

неточності та похибки у логіці викладу матеріалу, власні висновки не завжди обґрунтовані;

- відповідь містить співставлення різних підходів до вирішення певної проблеми;
- відповідь написана грамотно з використанням фахової лексики.

22- 16 балів:

- студент продемонстрував певне знання змісту екзаменаційного питання, виклавши основні положення означеної проблеми;
- висвітлені знання з історії культури, основних положень теоретичних першоджерел та рекомендованої літератури є фрагментарними та не завжди точними;
- відповідь побудована навколо певної філософської проблеми, але посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу майже відсутні;
- здійснено поверхневий аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики;
- відповідь є недостатньо послідовною, допущені певні неточності та похибки у логіці викладу матеріалу, власні висновки відсутні;
- відповідь, в цілому, написана грамотно.

14- 10 балів:

- студент продемонстрував роздуми з екзаменаційного питання, відсутність знань основних філософських категорій;
- відповідь містить певні уявлення з історії культури, основних положень теоретичних першоджерел, візуальних матеріалів та рекомендованої літератури;
- посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу відсутні;
- відсутній аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики;
- відповідь є фрагментарною, допущені значні неточності та похибки у логіці викладу матеріалу, власні висновки відсутні;
- відповідь написана з помилками.

8- 2 балів:

- студент продемонстрував відсутність знань з екзаменаційного питання;
- відповідь містить певні уявлення з історії культури, основних положень теоретичних

- першоджерел та рекомендованої літератури;
- посилання на вітчизняну та іноземну фахову літературу відсутні;
 - відсутній аналіз різних точок зору щодо означеної проблематики;
 - відповідь є фрагментарною, відсутні логіка викладу матеріалу та власні висновки;
 - відповідь написана з багатьма помилками.

0 балів: відповідь відсутня

Література

1. Араньяки (фрагменти) // Сайт: Хата – читиво // культура Давньоіндійська – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davnioindiiska_kultura/
2. Багавад-гіта [Божественна пісня] (пер. Микола Ільницький) // Сайт: Хата – читиво // культура Давньоіндійська – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davnioindiiska_kultura/
3. Бремер Томас. Церква та імперія. Нариси історії російського православ'я // Бремер Томас. – Київ: Дух і Літера, 2018. – 264 с.
4. Вілбер Кен. Кортка історія всього // Кен Вілбер; пер. з англ. Миколи Климчука. – Львів: Видавництво Terra Incognita, 2020. – 400 с.
5. Вілбер Кен. Трамп і епоха постправди // Кен Вілбер; пер. з англ. Миколи Климчука. – Львів: Видавництво Terra Incognita, 2019. – 136 с.
6. Гродська Галина. Всесвіт. Людина. Земля. // Галина Гродська. – Львів: Аверс, 2017. – 316 с.
7. Гроф Станіслав. Психологія майбутнього // Переклад з англ. Ярини Винницької, Олени Редчиць. – Львів: Афіша, 2015. – 328 с.
8. Далай-лама. Серце медитації /Пер. з англ. Г. Ровенскіх. – Київ: Вид. група КМ-БУКС, 2017. – 144 с.
9. Доннер-Грау Флорінда. Сон відьми. Шлях знання цілительки // Флорінда Доннер-Грау; пер. з англ. Віталії Станкевич. – Львів: Видавництво Terra Incognita, 2021. – 224 с.
10. Докаш Віталій. Загальне релігієзнавство //Докаш Віталій, Чернівці: Наші книги, 2018.
11. Еліаде Мірча. Мефістотель і андрогін //Еліаде Мірча. – Київ: «Основи», 2001. – 592 с. Закони Ману // Сайт: Хата – читиво // культура Давньоіндійська – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davnioindiiska_kultura/
12. Казанова Хосе. По той бік секуляризації. Релігійна та секулярна динаміка нашої глобальної доби // Казанова Хосе. – Київ: Дух і Літера, 2017. – 264 с.
13. Катхаупанішада // Сайт: Хата – читиво // культура Давньоіндійська – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davnioindiiska_kultura/
14. Кастанеда Карлос. Вчення дона Хуана / Карлос Кастанеда. – Львів : Terra Incognita, 2018.
15. Кислюк К.В. Релігієзнавство / К.В.Кислюк, О.М.Кучер.– К.: Кондор, 2009.– 636с.– URL: http://lib.khnu.km.ua/fond/NOV/new_01-02_2010/437530.html URL: <https://westudents.com.ua/knigi/544-relgznavstvo-kislyuk-kv.html>
16. Коран. Переклад смислів українською мовою / Переклад з арабської Михайла Якубовича. – Київ: ДУМУ «Умма», 2017. – 608 С
17. Крішнамурті Джидду. Свобода від знаного / Крішнамурті Джидду; пер. з англ. Ігоря Карівця. – Львів: Видавництво Terra Incognita, 2018. – 112 с.
18. Махапарінірванасутта (пер. Павло Рітгер) Рел. Праця // Сайт: Хата – читиво // культура Давньоіндійська – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davnioindiiska_kultura/
19. Міфи Давньої Індії (збірка) (пер. Степан Наливайко) Нар. Легенда/Міт // Сайт: Хата – читиво // культура Давньоіндійська – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davnioindiiska_kultura/1992
20. Назаренко Роман. Несподіваний іслам //Роман Назаренко, . – Харків: Vivatб 2021ю – 208 с.
21. Новітні нетрадиційні релігії, містичні рухи у суспільно-політичній сфері України // Петрик В.М., Ліхтенштейн Є.В., Сьомін С.В., Гринько В.В., Остроухов В.В. – Київ: Видавництво Європейського університету, 2002. – 331 с.
22. Ошо. Автобіографія духовно неправильного містика /Ошо; пер. з англ. Тетяни Дитини. – Львів: Видавництво Terra Incognita, 2020. – 368 с.
23. Ошо. Пошук. Розкрий свою внутрішню силу. Свій духовний потенціал. Десять биків дзену / Ошо, пер. з англ. Олега Жовтанецького. – Львів: Видавництво Terra Incognita, 2019. – 264

с.

24. Суттаніпата (пер. Павло Ріттер) Рел. Поема // Сайт: Хата – читиво // культура Давньоіндійська – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davnioindiiska_kultura/
25. Тхіть Ньят Хань. Спокій у кожному кроці. Шлях усвідомлення в повсякденному житті / Тхіть Ньят Хань; пер. з англ. Ірини Новіцької. – Львів: Видавництво Terra Ingognita, 2019. – 128 с.
26. Упанішади (фрагменти) Рел. Праця // Сайт: Хата – читиво // культура Давньоіндійська – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davnioindiiska_kultura/
27. Шатапатха-Брахмана (фрагменти) Рел. Праця // Сайт: Хата – читиво // культура Давньоіндійська – URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davnioindiiska_kultura/
28. Юнг К.Г. Архетипи і колективне несвідоме /Переклала з німецької Катерина Котюк. – Львів: Видавництво «Астролябія», 2013. – 588 с.
29. Юнг К.Г. Аіон: Нариси щодо символіки самоті / Переклала з німецької Катерина Котюк. – Львів: Видавництво «Астролябія», 2016. – 432 с.
30. Chinese Medicine and Healing : An Illustrated History // Edited by TJ Hinrichs , Edited by Linda L. Barnes , Contributions by Constance A. Cook , Contributions by Ken Takashima , Contributions by Wen Xing , Contributions by Vivienne Lo , Contributions by Lisa Raphals , Contributions by Fan Ka-wai , Contributions by Lin Fu-shih , Contributions by Jessey J.C. Choo, 2013. – 480 p.
31. Jung Carl Gustav. Psihologija i Alkemija / Prevela Stefanija Halambek. – Zagreb, 2017. – 570 s.
32. Corpus Hermeticum : The Divine Pymander. By (author) Hermes Trismegistus , Edited by Tarl Warwick // Createspace Independent Publishing Platform, 2015. – 132 p.
33. Manly P. Hall. The Secret Teachings of All Ages : An Encyclopedic Outline of Masonic, Hermetic, Qabbalistic and Rosicrucian Symbolical Philosophy // Dover Publications Inc., 2011. – 720 p.
34. Manly P. Hall. The Occult Anatomy of Man; To Which Is Added a Treatise on Occult Masonry // Martino Fine Books, 2013. – 72 p.
35. Stevens Jay Storming Heaven - LSD & The american Dream, 2021.
36. The Emerald Tablet of Hermes & The Kybalion : Two Classic Books on Hermetic Philosophy // Quick Time Press, 2020. – 126 p
37. Yu-lan Fung A Short History of Chinese Philosophy, Edited by Derk Bodde, 1997. - 400 pages

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео -
лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, електронна адреса: <https://www.nbuv.gov.ua>
2. Електронна бібліотека «Чтиво», електронна адреса: <https://chtyvo.org.ua/updates/>
3. Сайт: The Gutenberg Project, електронна адреса: <https://www.gutenberg.org/ebooks>
4. Zlibrary, URL: <https://ua1lib.org>

